කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමණාකරන අධ්‍යයන පීඨය

වාණිජ විද්‍යාවේදී (විශේෂ) උපාධි පළමුවන වසර පරීක්ෂණය (බාහිර)-2016

2022 - මැයි

BCOME 1015 - කළමනාකරණ මූලධර්ම

මුළු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 06 කාලය : පැය 03 යි

පළමු ප්‍රශ්නය ඇතුලත්ව ප්‍රශ්න පහකට (05) පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්ණ අංක 01

(අ) අධිකාරියේ මට්ටම, කළමනාකරුවන් වර්ගීකරණය කිරීමට භාවිතා කරන එක් නිර්ණායකයකි. කළමනාකරුවෙකු කවුරුන්ද යන්න නිර්වචනය කර, අධිකාරියේ මට්ටම අනුව කළමනාකරුවන් වර්ගීකරණය කර දක්වන්න.

(ලකුණු 06)

(ආ) සංවිධානයේ විවිධ මට්ටම්වල කළමනාකරුවන්ට, විවිධ කළමනාකරණ කුසලතා අවශ්‍ය වේ. ඔබ මෙම ප්‍රකාශය සමඟ එකඟද? උදාහරණ සමඟ ඔබේ පිළිතුර තාර්කික කරන්න.

(ලකුණු 06)

(ඇ) සෑම සමාගමකටම කාර්යක්ෂමතාව (efficiency) සහ ඵලදායිතාවය (effectiveness) අතර සමබරතාවයක් වැදගත් වේ. ඔබ එකඟ වන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්ණ අංක 02

(අ) "සැලසුම් කිරීම සංවිධානයකට මග පෙන්වයි". සැලසුම් කිරීමේ ප්‍රතිලාභ ඉස්මතු කරමින් ඉහත ප්‍රකාශය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04)

(ආ) සැලසුම් වර්ගවල එක් වර්ගීකරණයක් වන්නේ, භාවිතයේ වාර ගණන අනුව සැලසුම් කිරීමයි. සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 06)

(ඇ) සැලසුම්කරණයේ සමකාලීන ගැටලු පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්ණ අංක 03

(අ) "සංවිධානාත්මක හා සම්බන්ධීකරණ ආකාරයෙන්, අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සංවිධානාත්මක අනුඒකක, අන්තර් සම්බන්ධතාවයකින් කටයුතු සංවිධානය කරයි". ආයතනික නිර්මාණයේ ප්‍රධාන අංග මොනවාද?

(ලකුණු 06)

(ආ) දෙපාර්තමේන්තුකරණය යනු මෙහෙයුම් කාර්යයන් රැකියාවලට සමූහගත කිරීම, රැකියා ඵලදායී වැඩ කණ්ඩායම් බවට ඒකාබද්ධ කිරීම සහ කණ්ඩායම් ඒකාබද්ධ කිරීම බොහෝ විට 'දෙපාර්තමේන්තු' ලෙස හැඳින්වේ. දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ පදනම් මොනවාද? සුදුසු උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු10)

(ඇ) යාන්ත්‍රික සංවිධාන ව්‍යුහය ඓන්ද්‍රිය සංවිධාන ව්‍යුහයෙන් වෙන්කර හඳුනාගන්න.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්ණ අංක 04

(අ) නායකත්වයේ ප්‍රධාන විචල්‍යයන් මොනවාද?

(ලකුණු 04)

(ආ) "සුදුසු නායකත්වයක් නොමැතිව හොඳ කළමනාකරණයක් කළ නොහැකි ය". මෙම ප්‍රකාශය විවේචනාත්මකව විශ්ලේෂණය කරන්න.

(ලකුණු 06)

(ඇ) නායකත්වයේ අවිනිශ්චිත න්‍යායන් (contingency theories of Leadership) පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්ණ අංක 05

ඔබේ මිත්‍ර සම්පත් කාර්යාල කාර්ය සහායකයකු ලෙස සේවය කරන අතර, මසකට රුපියල් 30,000 ක් ලබයි. ඔහු මාස හයක් මෙම රැකියාව කර ඇත. ඔහු තමා කරන දෙයට ඉතා දක්ෂයි, ඔහු රැකියා ස්ථානයේ දේවල් පහසු කිරීමට නිර්මාණාත්මක ක්‍රම ඉදිරිපත් කරයි, ඔහු අන් අයට උදව් කිරීමට කැමති හොඳ සගයෙකි. අවශ්‍ය විට ඔහු ප්‍රමාද වනතුරු කාර්යාලයේ රැඳී සිටින අතර, ඔහුගේ ප්‍රමුඛතා හෝ ඔහුගේ වැඩ කරන වේලාවන් නැවත සකස් කිරීමට ඉල්ලා සිටියහොත් නම්‍යශීලී වේ. සම්පත්ගේ කළමනාකරු, සම්පත් සමඟ වැඩ කිරීමට වෙනත් සේවකයෙකු වන ගාමිණී බඳවා ගනී. ඔහුද සම්පත් සේම එකම රැකියා තිලයක් දරන අතර සහ එකම ආකාරයේ කාර්යයන් කරයි. ගාමිණීට දියුණු පරිගණක කුසලතා ඇත, නමුත් මේවා රැකියාවේදී භාවිතා කරයිද යන්න පැහැදිලි නැත. ගාමිණීගේ මාසික වැටුප රු. 35,000 කි.

(අ) සම්පත්ගේ හැඟීම් කෙබඳු වේද? ඔහු තම රාජකාරියට ඉහළින් සහ ඉන් ඔබ්බට කරමින් පෙර මෙන් අභිප්‍රේරණය කරයිද? සුදුසු අභිප්‍රේරණ න්‍යාය භාවිතයෙන් පැහැදිලි කරන්න (න්‍යාය භාවිතා කරමින් පැහැදිලි කළ යුතුය).

(ලකුණු 06)

(ආ) ඉහත තොරතුරු අනුව, සම්පත්ගේ යෙදවුම් (inputs) සහ ප්‍රතිදානයන් (ouputs) මොනවාද?

(ලකුණු 06)

(ඇ) ඔබ සම්පත් (Sampath) නම්, ඔබ මෙම තත්වයට ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ කෙසේද?

(ලකුණු 04)

(ඉ) රාජ්‍ය අංශයේ වැටුප් සම්බන්ධ ගැටළු හැසිරවීමේදී මෙම න්‍යාය මඟින් සපයනු ලබන ඇඟවුම් මොනවාද?

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

ප්‍රශ්ණ අංක 06

පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න:

(අ) කටකතා (Grapevine)

(ආ) තාර්කික තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය (Rational Decision-Making Process)

(ඇ) පාලන ක්‍රියාවලිය (Control Process)

(ඉ) සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය (Communication Process)

(එකකට ලකුණු 5 බැගින්)

(මුළු ලකුණු 20)